

UCHWAŁA NR XXXVI/269/26
RADY GMINY DUSZNIKI

z dnia 25 sierpnia 2026 r.

**w sprawie rozpatrzenia wniosku w sprawie ustanowienia pomnika
przyrody**

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r., nr 78, poz. 483 z późn. zm.) oraz art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2026 r., poz. 662 z późn. zm.) Rada Gminy Duszniki - po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji - uchwala, co następuje:

§ 1. Rada Gminy Duszniki uznaje wniosek z dnia 20 czerwca 2026 r. złożony przez osobę fizyczną w sprawie ustanowienia pomnika przyrody na drzewie gatunku dąb szypułkowy, rosnącym na działce o numerze ewidencyjnym nr 50/2, obręb Podrzewie, gmina Duszniki za bezzasadny, zgodnie z uzasadnieniem do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Duszniki, którego zobowiązuje się do powiadomienia wnioskodawcy o treści niniejszej uchwały.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Duszniki

Paweł Henicz

Uzasadnienie

Pismem z dnia 20 czerwca 2026 r. osoba fizyczna złożyła do tut. Urzędu Gminy wniosek o ustanowienie pomnika przyrody na drzewie gatunku dąb szypułkowy, rosnącym na działce o numerze ewidencyjnym nr 50/2, obręb Podrzewie, gmina Duszniki.

Pismo zostało przekazane Przewodniczącemu Rady Gminy dnia 12 sierpnia 2026 r., który to nadał bieg sprawie kierując je do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.

Wnioskodawca wskazał, że dąb wyróżnia się okazałymi rozmiarami, ma rozłożystą i dobrze wykształconą koronę, która nadaje mu wyjątkowy charakter krajobrazowy. Według wnioskodawcy drzewo stanowi wartościowy element zieleni zabytkowego parku w Podrzewiu i jest istotnym składnikiem lokalnego krajobrazu oraz historycznego założenia parkowego. Ponadto wskazane drzewo stanowi dogodne warunki bytowania wielu gatunków ptaków, owadów i innych organizmów związanych ze starymi drzewami.

Na podstawie otrzymanego pisma oraz zawartej w nim analizy formalno-prawnej nieruchomości, na której rośnie drzewo należy zaznaczyć, że nieruchomość o nr ewid. 50/2, obręb Podrzewie nie stanowi własności wnioskodawcy. Drzewo rośnie na terenie zespołu dworskiego wpisanego do Rejestru Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu, jako dwór (nr rej.: 2190/A z 20.04.1990 r.) oraz park, nr rej.: 1826/A z 5.02.1981 r. Wpisanie zespołu dworsko-parkowego do rejestru zabytków oznacza, że jest on objęty ścisłą i formalną ochroną prawną przez wojewódzkiego konserwatora zabytków, co wiąże się z dużymi ograniczeniami w dysponowaniu budynkiem oraz zielenią, a także konkretnymi obowiązkami dla właściciela. Wszelkie prace budowlane, remontowe, konserwatorskie, a także zmiany w otoczeniu (np. wycinka drzew w parku, zmiana przebiegu alejek czy stawianie ogrodzenia) wymagają wcześniejszego pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków. Taka sama procedura dotyczy zabiegów pielęgnacyjnych wykonywanych w obszarze zieleni parkowej.

Objęcie drzewa ochroną prawną w formie ustanowienia pomnika przyrody oznacza, że nadzór nad jego utrzymaniem i pielęgnacją odbywałby się na koszt gminy, bez względu na to, na mocy jakiego aktu prawa miejscowego pomnik przyrody zostałby ustanowiony, tzn. czy pomnik przyrody zostałby ustanowiony rozporządzeniem wojewody czy uchwałą rady gminy. Jednocześnie, celem ustalenia koniecznych do wykonania działań pielęgnacyjnych i konserwatorskich, które miałyby na celu zachowanie jego żywotności, poprawę statyki oraz zapewnienie bezpieczeństwa otoczenia bez naruszania naturalnego pokroju drzewa byłoby związane z koniecznością wykonania stosownej ekspertyzy dendrologicznej.

Po dokonaniu analizy treści wniosku w dniu 19 sierpnia 2026 r. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji zarekomendowała, aby przedmiotowy wniosek uznać za bezzasadny. W ocenie Komisji w niniejszym przypadku nie zachodzi potrzeba ustanawiania dodatkowej formy ochrony prawnej, ponieważ przedmiotowa nieruchomość, w tym jej historyczne zagospodarowanie oraz znajdujące się na niej elementy zieleni, podlega już szczególnemu reżimowi ochrony wynikającemu z wpisu do rejestru zabytków. Ustanowienie drzewa pomnikiem przyrody na nieruchomości wpisanej do Rejestru Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu nałożyłoby podwójny reżim prawny dwóch form ochrony: konserwatorskiej (dla nieruchomości / otoczenia) oraz przyrodniczej (dla samego drzewa). Ponadto nieruchomość o nr ewid. 50/2, obręb Podrzewie nie jest własnością Gminy Duszniki. Podjęcie uchwały w sprawie ustanowienia pomnika przyrody w takiej sytuacji byłoby ingerencją w prawo własności.

Biorąc powyższe pod uwagę Rada Gminy Duszniki uznaje za własne ustalenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji i rozstrzyga wniosek jak w treści niniejszej uchwały. W ocenie Rady Gminy ustanowienie pomnika przyrody nie jest w niniejszym przypadku środkiem koniecznym do zapewnienia właściwej ochrony drzewa. Cel ten może być realizowany w ramach istniejącego reżimu ochrony konserwatorskiej, z uwzględnieniem wartości całego zabytkowego założenia oraz zasad jego ochrony.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.